N°. 41. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 21sten MEI.

Paramaribo, 18 *Mei* 1832.

De Gouverneur Generaal voortaan op de avonden van Dingsdag en Vrijdag *Gezelschap* zullende afwachten; zoo heeft de ondergeteekende, ingevolge daartoe van Zijne Excellentie bekomen last, de eer, zulks ter kennisse te brengen van het Publiek.

De Tweede Lt. Adjudant,
E. J. VAN WIJHE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 19 Maart.

In ons blad de *Correspondent* leest men het volgende artikel:

« Sedert de onderwerping van Polen hebben vele openbare bladen ten taak genomen, over Ruslands staatkunde verkeerde oordeelen te vellen, valsche tijdingen te verspreiden en de, zoo zij voorgeven, stelselmatige hardheid en strengheid der regerings-maatregelen, betrekkelijk dat land, te laken; andere bladen, met minder vindingskracht begaafd, namen dergelijke artikelen met bijzonder genoegen op, ten einde in hetgeen zij, met den geest des tijds strokend noemen, niet achter te blijven. Zoo is onlangs beweerd geworden, dat men aan de Poolsche landlieden bijlen en zeissen afgenomen had; dat hier echter slechts van het ontwapenen der zeissenmannen en van het wegnemen hunner in oorlogs-werktuigen veranderde zeissen questie was, verzwijgen deze strenge regters opzettelijk. — Na een met moord, verraad en trouwbreuk begonnen opstand, vinden deze heeren ook goed het Russische amnestie-decreet aan te tasten, ofschoon het slechts straffen bepaalt tegen die genen, die deels als hoofdschuldigen aangeduid en overtuigd zijn, deels de herhaalde waarschuwing en dikwerf hernieuwde oproeping, om tot hunnen pligt terug te keeren, in den wind geslagen hebben. De verblinding en partijdigheid der zoogenaamde liberalen en door den vrijheidszwijmel weggesleepten gaat zoo verre, dat zij ook de strafbaarsten ongestraft wenschen te zien. — Over de in Polen bevolene schoolhervormingen is almede geheel verkeerd geoordeeld geworden. Dat de scholen eene betere inrigting behoefden, nadat, van den kant der revolutionaire regering, onderwijzers in den geest der oproermakers aangesteld geworden waren, begrijpt men van zelf; even duidelijk is het, dat voor de Polen de kennis der Russische taal noodwendiger is, dan die van vreemde spraken: indien derhalve de regering de ondervinding bekomen heeft, dat de uit Frankrijk aangekomen onderwijzers slechts dwaalleeren verbreidden, tot verderf der jeugd, zoo zou hunne terugwijzing eene weldaad genoemd moeten worden en geen bewijs dat men der Gaulen taal en letterkunde verbannen wil, — Deze valsche opgaven der openbare bladen verraden dus of bekrompenheid van begrip of partijdigheid van wil. Niet minder in het oog loopend is het, wanneer, omtrent de nog met eenen sluijer bedekte staatkunde des Russischen kabinets betrekkelijk de aanneming der 24 artikelen of het aanstaande lot van Polen stellingen worden vooruitgezet, die blootelijk op willekeurige vermoedens berusten. Niet genoeg kan men derhalve het publiek tegen tijdingen waarschuwen, die dan eens door kwaadwilligheid, dan eens door onwetendheid, dan weder door partijzucht uitgestrooid worden. Billijk behoorden alle weldenkenden, nadat hun de bittere vruchten der omwenteling in Frankrijk, Belgie, Italie en Polen duidelijk geworden zijn, met het hoogste vertrouwen op eenen regent te zien, van wiens goedertierenheid en grootmoedigheid reeds zoo vele bewijzen geleverd zijn; billijk behoorden de vooroordeelen tegen de zoogenaamde barbaren van het noorden eindelijk eens te verdwijnen. Eene regering vol doorzigt, ijver en welwillendheid — een volk vol trouwe liefde voor deszelfs vorst, en zigtbaar voortgaande op de baan van zedelijke en verstandige beschaving — een leger, dat, na de vreesselijkste inspanning en opofferingen, stormenderhand de hoofdstad der rebellen binnen dringt, en, zonder te plunderen of wraak te nemen, enkel naar de stem der menschelijkheid en der krijgstucht luistert — behooren zonder tegenspraak tot de beschaafde wereld; zij verdienen achting en bewondering."

De *Annales scientifiques de l'Auvergne* bevatten de volgende aanteekeningen. Eene inlandsche koffij, voor welker uitvinding de heeren *Deceulencer* en *Bosch* een brevet hebben verkregen, wordt op de volgende wijze te zamen gesteld: Chicorijwortel: 20 oncen; zoete amandelen: 2 onzen; geele wortels of peen: 1 once; beetwortelen 1 once. Alles wordt te zamen gedroogd, gebrand en gemalen. Van het daaruit voortkomende poeijer wordt ½ once op 6 once water te trekken gezet. De heer *Cl. Matthieu*, overtuigde zich echter dat de paardeboonen (zaad der *Vicia Sativa*) vooral het wintergewas dier boonen, behoorlijk op eenen rooster gebrand, gemalen, en, iets langer dan de koffij, met water gekookt, eenen drank opleveren die verre weg meer overeenkomst met de koffij heeft, dan al wat van eenig ander inlandsch plantgewas op dergelijke wijze kan worden bereid. Met melk gedronken, heeft deze drank zelfs in geur en smaak vele gelijkheid met de koffij van het eiland Bourbon.

Een Theehandelaar in London, heeft voor de uitvinding eener nieuwe soort van zeer welsmakende Thee, die uit eene inlandsche plant gefabriceerd wordt, een patent bekomen. Men verneemt thans dat deze Thee uit bladen des Hagedoorns bereid wordt. Deze bladen moeten gedurende den tijd van April tot September, geplukt, zorgvuldig gereinigd, in koud water gewasschen en vervolgens uitgedrukt worden. In dezen vochtigen staat moeten dezelve in eenen gewonen kookketel zoo lang op het vuur staan, dat de natuurlijke kleur in eene olijfkleur overgaat. Daarna worden dezelve op eene zeer heete schotel gelegd, en zoo lang omgeroerd, tot zij geheel droog zijn, waarna men zich van die gedroogde bladen op dezelfde wijze als van Thee bedient.

Een Engelsche Zadelmaker heeft schoenen voor paarden uitgevonden, die met riemen aan de hoeven worden vastgemaakt en de plaats van hoefijzers vervangen moeten.

In een onlangs te Londen uitgegeven werk, *Het Leven van Frederik II, Koning van Pruissen*, vindt men de volgende bijzonderheden;

Op een' avond na een' grooten slag kwam Frederik zich bij een vuur warmen, hetwelk door eenige grenadiers van zijn eigen regiment aangelegd was geworden; het volk vroeg hem waar hij toch gedurende den slag geweest was? gewoonlijk zeiden zij, geleid gij ons in het heetst van het vuur, doch deze keer zagen wij u niet, het is niet regt ons zoo te verlaten. De koning verklaarde in eenen goedaardigen toon, op welk punt van het slagveld hij vertoefd had, en gaf zijne redenen te kennen, waarom hij verhinderd was geworden, om zich aan het hoofd van zijn regiment te stellen. Na zich een weinig verwarmd te hebben, ontknoopte hij zijn' overrok, en eene kogel viel uit zijne kleederen op den grond. Ook werd de scheuring, door denzelven in zijn goed gemaakt, zeer blijkbaar; hierop steeg de geestdrift onder de soldaten tot den hoogsche top; zij riepen uit met die teederheid van uitdrukking, welke de Duitsche Spraak zoo bij uitnemendheid kenschetst, gij zijt onzen goeden ouden Frits; *(Du bist unser guter alter Fritz)*, gij deelt alle gevaren met ons, wij willen voor u sterven. Dit gesprek eindigde met een algemeen gejuich, en met den Koning te smeken, om in het vervolg zich minder aan het gevaar bloot te stellen.

MENGELINGEN.

(Vervolg en Slot van N°. 40.)

Zie hier eenige der uitkomsten welke het genootschap na deszelfs vijfjarige pogingen verkregen heeft. Er bestaan thans algemeene genootschappen in 19 staten van de Unie, wier werkzaamheden zich overal uitbreiden; de staten van Maine, Alabama, Louisiana, de Illinois en van de Missouri, zijn de eenigsten alwaar nog geene algemeene maatschappijen zijn opgerigt; er zijn verder meer dan 3,000 plaatselijke vereenigingen, tellende meer dan 300,000 leden, ruim 3,000, van welke bekende dronkaarts geweest zijn. De invloed van deze genootschappen bepaalt zich niet slechts tot diegenen, die zich aan derzelver reglementen verbonden hebben, maar is verspreid over een aantal lieden, die uithoofde van eene valsche schaamte, schroomen om tot die vereenigingen over te gaan, maar die nogtans zich voorgenomen hebben, dezelfde beginselen aan te nemen. De secretaris van oorlog heeft de uitdeeling van sterke dranken aan de krijgslieden, behalve op dagen van buitengewone dienst, waarover eene wet bestaat, doen ophouden; de secretaris van het zeewezen heeft de bevelvoerders van oorlogschepen gemagtigd om bij eene bijlage van zes cents per ratioen likeuren, uit te keeren aan die genen der zeelieden, die uit eigene beweging daar van afzien, en van 486 menschen, waaruit de bemanning van het fregat de *Brandywine* bestaat, hebben 326 den drank opgezegd, en de buitengewone bijlage ontvangen. Men ontwaart eene even groote verbetering aan boord van de koopvaardij schepen; 150 bodems zijn in achttien maanden alleen uit de haven van Boston gezeild, zonder van sterken drank voorzien te zijn, en men rekent dat vier honderd schepen thans zee bouwen, zonder een enkel vat brandewijn aan boord te hebben. Men is tegenwoordig van voornemen, om dergelijke genootschappen in de 9063 scholen der districten van New-York, op dewelken 500,000 jongelingen studeren, op te rigten, dit voorbeeld zal ongetwijfeld in de andere staten navolging vinden. Meer dan 3,000 uitventers van likeuren, hebben hun beroep opgegeven; boven de 100 herbergiers weigeren, om reizigers daarmede te voorzien, en meer

dan duizend branders hebben kunne fabrieken doen ophouden. De president van de vereenigde staten, heeft onlangs openlijk verklaard, dat over eene groote uitgestrektheid lands welke hij bezocht heeft, het gebruik van sterken drank tot op de helft verminderd is.

Eenige omstandigheden zijn nog meer merkwaardig dan de voornoemde algemeene daadzaken; een genootschap van matigheid heeft zich in de stad Mayne, die eene bevolking van 1,000 zielen bevat, daargesteld; men verbruikte aldaar 10,000 gallons likeuren, en er bestonden 17 gepatenteerde kleinhandelaars in sterke dranken; heden bestaat er geen enkele meer, en het vertier is tot op 200 gallons gedaald; ook telde men in die stad 53 dronkaarts, thans blijven er slechts 29: de overige 24 zijn geheel verbeterd. Te Lyme in New Hampshire alwaar jaarlijks 6,000 gallons verkocht werden, worden thans niet meer dan 600 gebruikt. In een stadje in den staat van Vermont, hebben de genen, die het gebruik van geestrijke dranken opgegeven hebben 8,000 dollars bespaard,

In vreemde landen heeft zich de invloed van meergemeld genootschap doen gevoelen: dergelijke maatschappijen zijn opgerigt geworden in Ierland, Schotland, Zweden en op verscheidene eilanden in de Zuidzee. Te Oahu, een van de Sandwicheilanden, bestaat er eene die uit meer dan duizend leden zamengesteld is.

BIJ HET ZEEWAARTS ZEILEN VAN HET FREGAT *ZUID-HOLLAND.*

Wat vreugdekreet klinkt daar en dringt in mijn oor!
Wat zeeschip toch spant er de vleugels weêr voor
En wendt er den steven, al groetend de stad,
En drijft men den stroom langs het zeevlietend nat?

Zijt gij het, *Zuid-Holland!* naauw weêr van den togt?
Zoo ergens, ter werf had mijn oog u gezocht:
Nog reikt er uw hol naar den Oosterschen schat
Gij haakt dat de zee weêr uw boorden bespat.

Wat jaagt u, wat drijft er zoo haastig uw schreên?
Wat voert er met ballast naar 't zeegat u heen?
Ligt schenk na de winter gestremd heeft het vogt,
D'ontdooijende lente u vragt op den togt.

Ei, toef dan en wacht hier die lente voor 't minst:
Wat geeft toch, wat geeft u die ballast voor winst?
Wat nut trekt het Oosten van IJsselschen steen?
Ei, toef en voer lading meer rijker daar heen.

Maar de wind vuld uw zeilen; de Vlag waait in top,
Uw afscheid klonk weg en niets houd u meer op,
En de Jan-maats in 't want, die wuiven, *Hoezee!*
En blikken reeds blijd naar de Helvoets reê.

Ga voort dan en haast u, de handel die wenkt,
Hij is het die ijlende vleugels u schenkt.
Ga voort dan, want daar waar de *handel* gebiedt,
Daar volgt steeds de *scheepvaart*, daar sluimert zij niet.

Ziedaar reeds van Hollands herleving de vrucht!
Ga voort dan, hoog wapper' zijn vlag in de lucht!
De winst van den handel verdubbelt door spoed;
Ga voort dan en zeil *weêr* het Oost te gemoet,

En meldt het den broeders, den Sinees en Javaan,
Wat *Holland* en *Nassau* vereend heeft bestaan.
En juich hen na scheepsvolk, van loefwaart en lij,
De kreet te gemoet: *Het Oud-Holland bleef vrij!*

En keer met een schat voor den handel vergaart,
En wuif dan bij 't keeren van Hollandschen haard
Wanneer gij den Vlaming zijn kusten begroet,
Den Belg een: *Het gaat u voorbij!* te gemoet.

Vaarwel dan! de wind blaâs uw zeilen steeds bol
De lading zij rijk en het scheepsruim ras vol.
Klief, heengaand en keerend, het bruischende vogt
Met voorspoed. — Vaarwel dan! Geluk op den togt.

OP HET DRAGEN VAN ZOOGENAAMDE NATIONALE LINTEN.

Wat was het doel van JAN VAN SPEIJK bij 't sneven?
Dat zijnen naam voor pracht en praal aan linten wierd gegeven?
Geenzins? — zijn dood was waarlijk *Nationaal!*
Wat is dan Nationaal?" mij dunkt ik hoor 't u vragen,
„Is dat dan niet *driekleurig Lint* te dragen?"
O neen! het is geen kleur van kruid en bloed,
Die aan den Held ons thans gedenken doet,
Maar wel het Vaderland met zijnen arm te schragen,
En niet haar kleur alléén, maar ook de borst te wagen.

Voor de Vriet.

17 Mei 1832.

H.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van zekere opene Brieven van Beneficie van Inventaris, verleend door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 10 Mei 1832, N°. 413 | 370, met de Clausule van Relief, voor zoo veel des noods en Committimus aan den *Hove van Civile en Criminele Justitie* alhier, in Communi Forma; en daarop verleend appoinctement van Dagvaarding, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, met authorisatie op den Exploicteur bij den Hove voormeld, in dato 17 Mei 1832, op de Rekeste van OLTMAN EIJLERS en NICOLAAS GERRIT VLIER, in relatie, de eerste als ten deze, gesubstitueerd door GEORGE CHRISTIAAN BENJAMIN WEISSENBRUCH en de tweede genoemde, als daartoe door den eerstgemelde nevens zich geassumeerd, en alzoo beiden behoorlijk gequalificeerd tot de waarneming der belangen hier te Lande van WILHELMINA GARDÉ, Weduwe EICHELHARD, woonachtig te *Nieuwied*; van HELENA BRAUN, mede woonachtig te *Nieuwied*, en gehuwd met WINAND CARL WILHELM WIEDENBACH, en van RENATUS HEINZ, weleer te *Nieuwied*, thans te *Ehrenbreitstein* woonachtig, als wettige en natuurlijke Voogd over deszelfs *elf*, alle nog minderjarige Kinderen, in huwelijk verwekt, bij zijne op den *derden* September 1831 overledene Huisvrouw ELIZA BRAUN, welke WILHELMINA GARDÉ, HELENA BRAUN en ELIZA BRAUN, gezamenlijk door wijlen JOHANN LUDWICH GARDÉ, zijn geïnstitueerd, tot deszelfs eenige en algeheele Erfgenamen.

Zoo worden door mij ondergeteekenden, Exploicteur bij welgemelden Hove, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvare bij deze, alle bekende en onbekende, zoowel binnen- als buitenlandsche Crediteuren, van den Boedel wijlen JOHANN LUDWICH GARDÉ, mitsgaders deszelfs Legatarissen, en alle anderen des noods, die zich mogten willen opposeren om te compareren, immers Gemagtigden te zenden, ter gepriviligeerde rolle van den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, en zulks wel voor zoo veel deze Personen hier te Lande woonachtig, en dus binnenlandsche Crediteuren zijn, ter eerst te houdene gepriviligeerde rolle in de maand Julij aanstaande, en de buitenlandsche Crediteuren, ter eerst te houdene gepriviligeerde rolle in de maand November daaraanvolgende, omme de voorschrevene Brieven van Beneficie van Inventaris te zien interineren, of dezelve te debatteren, met intimatie dat indien zijlieden compareren, of Gemagtigden zenden, al dan niet, nogtans zoo tot het interinement van dezelve Brieven van Beneficie van Inventaris, als anderzins, geprocedeerd zal worden, als naar regten behooren zal.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan *Paramaribo*, den 19[den] Mei 1832.

N. L. BRAAM,
Exploicteur.

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, 16 *Mei* 1832.

De Havenmeester der Kolonie *Suriname* als daartoe bij resolutie van den Generaal Majoor Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van heden, N°. 453 | 409 gemagtigd, heeft de eer ter kennisse van de Bevelvoerders der alhier ter reede liggende Koopvaardij Schepen te brengen, dat door Kapitein L. BAZIN, voerende de Fransche Koopvaardij Brik *l'Emille*, op den 23sten Maart 1832, N. N. O. 9 à 10 mijlen van de zoogenaamde *Grand Connétable*, een *KLIP* is ontdekt geworden; die wel vroeger reeds door eenige Zeevarende was gezien geweest, evenwel wier ware ligging nimmer naauwkeurig is bekend geweest, en ondanks sedert verscheidene jaren door Bevelhebbers van Fransche Oorlogschepen aangewende pogingen om dezelve op te sporen, evenwel niet heeft mogen gelukken, en waardoor men dan ook aan haar bestaan getwijfeld heeft.

De teekening, deszelfs ware ligging en strekking aanduidende, mitsgaders het rapport van den Bevelvoerder L. BAZIN, ligt dagelijks (Zon- en Feestdagen uitgezonderd) ter *visie* van alle Koopvaardij Kapiteins, ten Burele van den ondergeteekende, van des morgens *acht* tot des namiddags *twee* uren; zijnde de ontdekking van deze Klip, voor de Zeevaart van het uiterste belang, hoofdzakelijk voor Schepen naar *Cayenne*, *Suriname*, of de Engelsche Kolonien *Demerary* en *Berbice* bestemd.

De Havenmeester voornoemd,
R. H. ESSER.

Ter requisitie van den Edel Groot Achtbare Heer Procureur Generaal *a. i.* der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, zal de Exploicteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, op HEDEN den 21[sten] Mei 1832, 's morgens den klokke *negen* uren, ter Kastelenije van voorsz. Hove ten overstaan van de Wel-Edele Gestrenge Heeren Raden, publiek Verkoopen:

Den Mulatte Jongen *PIETJE*, aankomende den Boedel de wed. ARDEN, geboren LEIJSNER.

Paramaribo den 15 *Mei* 1832.

N. L. BRAAM,
Exploicteur.

De Raad van Administratie der Schutterij, als daartoe geautoriseerd, zal op Vrijdag den 25[sten] dezer, ten huize van den Vendumeester M. A. KEYSER, bij publieke veiling doen verkoopen:

94 zwart en wit lederen Bandeliers.
41 Patroontasschen.
58 zwart en wit lederen Sabelkoppels.

Paramaribo den 17 *Mei* 1832.

De Kapitein Kwartiermeester,
H. BENJAMINS,
Secretaris.

Op last van den Majoor Kommandant der Schutterij, wordt door den ondergeteekende aan de Ingezetenen dezer Plaats kennis gegeven, dat het uitsteken van eene BLAAUWE VLAG boven het Voorgeveleinde van het *GEMEENTE-HUIS*, voor de Leden der Schutterij het *Sein* of *Teeken* is, dat eene bepaalde Parade, Inspectie of Exercitie wordt afgecommandeerd.

Paramaribo den 17 *Mei* 1832.

De Kapitein Adjudant der Schutterij,
A. VAN GELDER Hz.

VENDU:

HEDEN namiddag, om *vier* uren, ten Huize van J. L. REENS.

A. SALOMONS zal *MORGEN*, om 9 uren op *VENDU* Verkoopen: Provisie en 6 mille Bolletrie Cingels; — alsmede een partij nieuwe Stukgoederen, om Verkoop-Rekening te sluiten.

M. A. KEYSER, *Vendumeester*, zal op Woensdag den 23 dezer, 's morgens ten 9 uren, op *VENDU* Verkoopen, voor rekening den Heer S. HOLTUS te *Rotterdam*, 39 halve Vaten Extra *Rausan Medoc Wijn*.

Voorts eenige kisten *Chateau d'Hautbrion Wijn*; een partij Kramerijen, Galanteriën, Bijouteriën, Glaswerk, Broodsuiker, ledige Dramvaten, en Haver in Puncheons.

Daar de ondergeteekende voornemens is binnen eenigen tijd de Kolonie te verlaten; — Zoo biedt hij deszelfs *Winkelwaren* tot de civielste prijzen te Koop aan.

Paramaribo den 16 *Mei* 1832.

A. CATRIËLS.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.